

Az Útkeresés Segítő Szolgálat által nyújtott közszolgáltatások

Család és Gyermekjóléti Szolgálat

A szolgáltatás célja, feladata

A szociális munkások mindennapi munkájuk során leggyakrabban családokkal, családi problémákkal, vagy a családot is érintő egyéni problémákkal találkoznak. A gyermekvédelmi szolgáltatás szervesen nem különíthető el a családsegítéstől, hiszen a gyermekek családhoz tartoznak így a családot egységként kell kezelni.

A szolgáltatás célja, hogy az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodás az azt igénybe vevő, jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy szolgáltatásnál legyen biztosítható.

A szolgáltatás célja:

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. Átmenetileg vagy tartósan problémával küzdő családok működőképességének javítása, helyreállítása, a problémamegoldó képesség, „megküzdő kapacitás” fejlesztése, az átmenetileg sérült, vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítése. A családok önálló működésének támogatása a jelen és a következő generáció egészséges életvezetése érdekében. Szociális ellátórendszerhez hozzájutás segítése, párhuzamos ellátások kiküszöbölése. Hátrányos helyzetű egyének, csoportok társadalmi integrációjának elősegítése.

A gyermekek esetében fontos cél, a gyermek életkori sajátosságait és szükségleteit figyelembe véve a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával:

- a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése,
- a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

Ellátja a következő feladatokat az egyének és a családok életvezetési képességének megőrzése, valamint az egyén és a család életében jelentkező probléma megszüntetése érdekében:

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt;
- segítséget nyújt az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális, gyermekvédelmi, foglalkoztatási szolgáltatásokhoz való hozzájutásban,
- meghallgatja az egyén, család panaszát és lehetőség szerint intézkedik annak orvoslása érdekében,
- családgondozással elősegíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását,
- ellátja az együttműködési kötelezettségből fakadó feladatokat,

- tanácsadást nyújt a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére,
- a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő meditációs programokat és szolgáltatásokat működtet;
- elősegíti és ösztönzi a humán jellegű civil kezdeményezéseket,
- veszélyeztetettséget és a krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet, ennek keretében szervezi a szociális és egészségügyi szolgáltatók, intézmények, az oktatási intézmények, a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogó felügyelői és jogi segítségnyújtó szolgálat, valamint a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételét a megelőzésben,
- felhívja a települési önkormányzat figyelmét egyes szociálisan rászorult csoportok, személyek speciális szükségleteire, a kirekesztődés veszélyeire és az ellátórendszer esetleges hiányosságaira.

A szolgáltatás feladata:

A gyermekjóléti ellátás és szolgáltatás általános feladata a gyermek családban történő nevelésének elősegítése érdekében a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése. A családsegítési, családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése. Válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a család- és gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket is ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal, valamint a szociális ellátórendszer tagjaival - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Feladatok:

- Veszélyeztetettséget észlelő és **jelzőrendszer** működtetése.
- A családok, gyermekek, válsághelyzetben lévő várandós anyák, valamint a születendő gyermek és az örökbefogadó szülők **tájékoztatása**.
- **Szociális segítőmunka** keretében támogatás nyújtása:
  - a családok működőképességének megőrzésében, javításában,
  - a felmerülő probléma közös definiálásában, közös megoldási stratégia kidolgozásában,
  - a családban élő gyermek gondozásának, ellátásának megszervezésében,
  - az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok, személyek szociális és mentálhigiénés állapotának javításában,
  - krízis helyzet (szociális és/vagy mentális) megoldásában,
  - a szociális ellátórendszer juttatásaihoz, illetve szolgáltatásaihoz való hozzáférés elősegítésében,
  - a család belső erőforrásainak feltérképezésében, mozgósításában,
  - a problémamegoldás érdekében az esetkezelésben közreműködő szakemberek koordinálásában,
  - az érdekérvényesítő képesség javításában,

- a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.
- Segítséget nyújt a családoknak, egyéneknek, válsághelyzetben lévő várandós anyának más szervezetek, intézmények, civil szolgáltatók által nyújtott **ellátások szolgáltatásokhoz való hozzájutás** érdekében.
- A családban jelentkező **nevelési problémák** és hiányosságok káros **hatásainak csökkentése**.
- **Szabadidős programok szervezése.**
- **Hivatalos ügyek intézésében közreműködés** a családdal, család és gyermekjóléti központtal és a gyámhivatallal.
- A gyermeket érintő **veszély esetén** hatósági együttműködés, **intézkedés kezdeményezése.**
- Helyettes szülői hálózat működtetése a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony kérdéseiről szóló 513/2013 (XII. 29.) Korm. rendelet alapján.

A szolgálat a hozzá fordulókat ügyfélfogadási idő keretében fogadja.

Ügyfélfogadás rendje:

Hétfő:	8.00 – 16.00
Kedd:	Nincs ügyfélfogadás
Szerda:	8.00 – 18.00
Csütörtök:	8.00 – 16.00
Péntek:	8.00 – 15.30

A szolgáltatások ingyenesen vehetőek igénybe!

Család és Gyermekjóléti Központ

A központ által nyújtott szolgáltatási elemek

Hatósági beavatkozáshoz kapcsolódó szakmai tevékenységelemek

- javaslattétel hatósági intézkedésre (15/1998. (IV.30.) NM. r. 28.§-a szerint)
- hatósági intézkedéssel kapcsolatos szakmai, adminisztrációs, szolgáltatásszervezés és biztosítás, koordinációs együttműködési és kapcsolattartási feladatok, valamint a gondozási folyamat értékelési feladati a hatósági intézkedés jellegétől függően)
- utógondozás megszervezése és biztosítása, nevelésbe vétel megszüntetését követően
- együttműködés, kapcsolattartás a járás területén működő család és gyermekjóléti szolgáltatókkal, más szolgáltatókkal/intézményekkel
- együttműködés, kapcsolattartás illetékes hatóságokkal, ill. szakellátást biztosító intézményekkel/szakemberekkel
- részvétel a szolgálat által kezdeményezett – hatósági beavatkozásra történő javaslattétel előtt – esetmegbeszélésen, esetkonferencián

Speciális szolgáltatások

- kapcsolattartási ügyelet – kapcsolattartás elősegítése gyermekvédelmi közvetítői eljárás/mediáció biztosítása
- utcai és lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- készenléti szolgálat
- óvodai és iskolai szociális munka
- jogi tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás

- fejlesztőpedagógiai tanácsadás
- mediáció

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer járási szintű feladatai

- települési jelzőrendszerek koordinációja, szakmai támogatása
- segítséget nyújt a jelzőrendszeri munka szakmaközi szintjének megszervezéséhez (szakmaközi megbeszélés, szakmai tanácskozás)
- helyi/települési éves intézkedési tervek összegyűjtése, összegzése – járási intézkedési terv készítése
- a települések heti jelzőrendszeri jelentéseinek összegyűjtése, havi statisztika, negyedévente elemzés készítése, az elemzés alapján szükséges intézkedések kezdeményezése
- a jelzőrendszeri munka során felmerülő konfliktusok kezelése, a konfliktuskezelés segítése
- részvétel a jelzőrendszeri szakmaközi megbeszéléseken, éves szakmai tanácskozásokon, szükség szerint egyéni eseteket érintő esetmegbeszélésen, esetkonferencián

A járás területén működő család és gyermekjóléti szolgálatok szakmai támogatása érdekében nyújtott szolgáltatások

- esetmegbeszélés biztosítása – havi egy alkalommal – a családsegítő kollégák számára
- szükség szerint szakmai konzultáció biztosítása
- Járási Gyermekvédelmi konferencia szervezése (aktuális gyermekvédelmi kérdések szakmai körüljárása, problémák megvitatása, „jó gyakorlatok” átadása)
- vezetői egyeztető megbeszélés két havonta (szervezeti és együttműködési kérdések megvitatása)

Egyéb szolgáltatási elem(ek)

- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység
- szociális diagnózis készítéshez kapcsolódó feladatok.

Az ügyfélfogadás rendje megegyezik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ügyfélfogadási rendjével.

Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás

Az Útkeresés Segítő Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Központ az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatását az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a 15/1998. (IV. 30) NM rendelet alapján látja el.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő **egyéni, csoportos és közösségi** szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Ennek keretében segíti:

- a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében, a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában
  - prevenció eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését a jelzőrendszer működését.

Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

Az Útkeresés Segítő Szolgálat az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás nyújtására az intézményekkel külön-külön megállapodást köt. Ez a megállapodás tartalmazza az egyéni sajátosságokat a szolgáltatás nyújtás helyszínét és feltételeit.

Az Útkeresés Segítő Szolgálat óvodai és iskolai szociális segítői 12 járási településen, Dunaújvárosban pedig 12 intézményben látják el feladataikat. Ügyeletet Perkátán két intézményben, Dunaújvárosban nyolc intézményben látnak el.

Az intézmények elosztása a kollégák közt az intézményben tanuló gyermek létszám alapján történik. Egy óvodai és iskolai szociális segítőhöz 1000 gyermek tartozik. Dunaújváros és a körzetéhez tartozó járás településeinek intézményi gyermeklétszáma szükségessé tenné a 13 fő óvodai és iskola szociális segítő szakmai létszámot.

A speciális szolgáltatások biztosításának rendje:

Pszichológiai tanácsadás:

hétfő, szerda, csütörtök, péntek 13.00-16.00

Jogi tanácsadás

hétfő (személyesen, vagy telefonon előre egyeztetett időpontban)

Fejlesztőpedagógiai tanácsadás:

hétfőtől-péntekig 12.00-16.00

Mediáció

hétfőtől-péntekig előzetes időpont egyeztetés alapján

Kapcsolattartási ügyelet:

Minden hét szerdája 16.00-18.00

Minden hónap 1. és 3. szombat 9.00-13.00

Készenléti szolgálat ügyeleti rendje:

hétfő	16.00-tól	kedd	8.00-ig
kedd	16.00-tól	szerda	8.00-ig
szerda	18.00-tól	csütörtök	8.00-ig
csütörtök	16.00-tól	péntek	8.00-ig
péntek	15.30-tól	hétfő	8.00-ig

Az óvodai és iskolai segítők 4 napot az intézményeikben dolgoznak beosztás szerint, 1 napot az intézmény székhelyén töltenek szakmai értekezlet, valamint kapcsolattartás formájában.

A Központ minden szolgáltatása díjmentesen vehető igénybe. A speciális szolgáltatások közül a pszichológiai és a gyógypedagógiai tanácsadást kizárólag az Útkeresés Segítő Szolgálat ellátottjai vehetik igénybe.

Családok Átmeneti Otthona

A szolgáltatás célja

A családok átmeneti otthonának célja, hogy a válsághelyzetben lévő családok számára biztosítsa, az 1997. évi gyermekvédelmi törvényben meghatározott azon jogát, hogy a gyermekeket szüleiktől kizárólag anyagi okokból eredő veszélyeztetettség esetén szüleiktől elválasztani nem szabad.

A gyermekek átmeneti gondozása során az intézmény célja, hogy a szolgáltatást igénybe vevő családok számára biztosítsa az együttes lakhatást, szükség szerinti ellátást, a jogszabályban meghatározott időtartamban, illetve az elhelyezést kiváltó ok fennállásáig.

A családok átmeneti otthona olyan családok számára nyújt szolgáltatást, amelyek elhelyezés hiányában lakhatás nélkül maradnának és más alternatíva nem áll rendelkezésükre e probléma kiküszöbölésére.

Az elhelyezés során figyelembe kell venni, hogy az elhelyezés valóban megoldást jelent a család problémájára, illetve az intézmény által nyújtott szolgáltatásaival a család problémái megoldhatók.

A családok átmeneti otthonának további célja, hogy a szülők motiváltak legyenek olyan életforma kialakításában, hogy képesek legyenek gyermekeik önálló nevelésére, nehézségeiket, problémáikat önállóan tudják kezelni. A szociális és gyermekvédelmi rendszer igénybe vételével hosszú távon stabil háttérrel tudjanak biztosítani gyermekeiknek.

A szolgáltatás feladata

A gyermekvédelmi alapellátást érintő jogszabályok előírásainak megfelelő működés.

A szülő kérelmére a családok átmeneti otthona:

- befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét,
- befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyát, illetve az újszülött gyermeket anyjával, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét,
- biztosítja az ellátást igénylő gyermek átmeneti gondozását és befogadja otthontalanná vált szüleit,
- segítséget nyújt a szülőnek gyermeke szükség szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez,
- biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást,
- a szülőknél az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt,
- közreműködik - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok kezelésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében.”

Családgondozás keretében a szolgáltatást igénybe vevők erőforrásainak feltérképezése, azok mozgósítása a problémák kezeléséhez, megszüntetéséhez. A szülők erősítése a gyermeknevelés területén, a pénz beosztásában, a hivatalos ügyek intézésében, illetve a nemek közötti szerepek/munkamegosztás terén. A szülők támogatása és segítése munkahely keresésében. Az otthonból való kiköltözés koordinálása, megfelelő lakhatási lehetőségek feltérképezése, környezettanulmány készítése.

A családok bevonása - képességeik, érdeklődésük, életkoruk figyelembevételével – az intézmény napi életébe, tevékenységébe (pl. háztartásvezetés, ház körüli teendők), melynek során szerzett tapasztalataik a jövőbeni életükben jól hasznosíthatók.

A szabadidő hasznos eltöltése és a készségek-képességek fejlesztése érdekében szabadidős tevékenységek szervezése.

Folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a jelzőrendszer tagjaival (egészségügyi intézmények, gyermekjóléti szolgálat, védőnői hálózat, bölcsődék, óvodák és iskolák, stb...).

A szolgáltatás nyújtásának formája

- Az intézmény a gyermekek átmeneti gondozását családok átmeneti otthonában biztosítja.
- Folyamatos munkarend szerint napi 24 órában nyújtja a gyermekjóléti alapellátást.
- A családok átmeneti otthona a gyermekek átmeneti gondozása során a gyermek számára szükség szerinti ellátást nyújt, a szülő és a válsághelyzetben lévő várandós anyának pedig biztosítja az életvitelszerű tartózkodást.
- Az intézményvezető a szolgáltatás igénybe vevőjével megállapodást köt, melyben rögzítésre kerül, hogy a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 71-72. §-ában meghatározott teljes körű szolgáltatásai közül melyben kér segítséget a család. A megállapodás tartalmazza, hogy egy-egy család esetében a gondozási idő alatt milyen szolgáltatások tartoznak az otthon feladatai közé, milyen kötelezettségei vannak a szülőknek, az otthonnak.

A Családok Átmeneti Otthonában fizetendő térítési díjakat minden évben aktualizálva egy másik dokumentumban tesszük közzé. /Térítési díj Családok Átmeneti Otthona .....év/

Dunaújváros, 2021. április 20.

Mészárosné Libor Ágnes
Mészárosné Libor Ágnes
intézményvezető

